

Županijsko izvješće: Međimurska županija

Godina provedbe: 2019

Broj održanih sastanaka: 3

Broj usvojenih programa: 1

Provedeni programi

Program "Trening životnih vještina" za sve učenike 4.,5. i 6. razreda svih osnovnih škola u Međimurskoj županiji

Provedene ostale aktivnosti

Sajam sigurnosti i prevencije u suradnji s PU Međimurskom,

Mjesec borbe protiv ovisnosti - održana izložba stripova na temu "Ti odlučuješ kako se obraniti od..."

Usvojeni dokumenti

Problemi u radu

Oblici suradnje i slično

Ciljevi županijske politike prema Akcijskom planu

Utrošena financijska sredstva za područje suzbijanja ovisnosti (zlouporabe droga)

Iz proračuna županije: 47.305,00

Iz proračuna gradova: 4.000,00

Sveukupno: 51.305,00

Popis ustanova i organizacija koje djeluju u području suzbijanja zlouporabe droga na području županije

Socijalne ustanove: Centar za socijalnu skrb Čakovec, PU Međimurska, Obiteljski centar

Zdravstvene ustanove: ZZJZ MŽ, Županijska bolnica Čakovec,

Nevladine organizacije: Udruga mladih EFEKT Prelog, Udruga slijepih MŽ, Savez klubova liječenih alkoholičara,

Udruga "Status M", udruga umirovljenika MŽ

Podatci o broju liječenih ovisnika od strane službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti (SZPO)

Sveukupan broj ovisnika o drogama: 111

Broj opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 80

Broj novopridošlih opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 1

Broj konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 31

Broj novopridošlih konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 17

Stopa liječenih ovisnika na području županije: 153,99/100 000

Izvješće o suradnji Službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti s nadležnim ustanovama (CZSS, DO, županijski uredi, NVO i druge relevantne ustanove) na području županije

Obzirom da je Zavod za javno zdravstvo MŽ, ustanova sa središnjom koordinativnom ulogom pri poduzimanju mjera preventivnog karaktera, Djelatnost za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti okuplja i usklađuje rad institucija i organizacija koje se uključuju u aktivnosti sprečavanja razvoja rizičnih ponašanja. U tome se postiže međusektorska suradnja na visokoj razini. Radi bolje koordinacije i usuglašenog postupanja prema krajnjim

korisnicima, Djelatnost potiče i organizira sastanke stručnjaka koji neposredno surađuju u tretmanu, a u 2019. godini poslano je 175 izvještaja nadležnim ustanovama.

Unutar Zavoda za javno zdravstvo, Djelatnost za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti blisko surađuje s Djelatnosti školske medicine, koja je također, u radu s djecom i mladima, preventivno orijentirana, te s Djelatnošću javnog zdravstva u brojnim akcijama od javnozdravstvenog značaja. U okvirima zdravstvenog sektora neprekidna je suradnja s odjelom psihijatrije ŽB Čakovec, poglavito po pitanju ovisnosti, ali i ostalih problema mentalnog zdravlja, te odjela pedijatrije – nadopunjujuće intervencije kod djece svih dobi i mladih. Ujedno se intenzivirala suradnja s liječnicima obiteljske medicine - u aktivnostima od primarne do tercijarne prevencije.

Obzirom se preventivne aktivnosti u velikom dijelu usmjeravaju na djecu, a najveći obuhvat djece i mladih je u školama, suradnja s odgojno-obrazovnim institucijama je neprekidna. Redovita je i učestala u području tercijarne prevencije (detektirane prilagodbene teškoće), a također u provedbi aktivnosti iz domene primarne i sekundarne prevencije kroz organiziranje aktivnosti poput radionica, skrininga i slično). Svakako treba istaknuti usku suradnju sa Školskim preventivnim programom, obzirom na zajedničke ciljeve, a dobra suradnja uspostavljena je i s predškolskim ustanovama.

Po svojim ovlastima, Djelatnost za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti surađuje s represivnim aparatom - pravosudnim organima i policijom. U preventivnom dijelu, policija djeluje prema vanjskim rizičnim faktorima, čime se sa Djelatnošću nadopunjuje. Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije je aktivno sudjelovao na Sajmu sigurnosti i prevencije koji je održan 24.9.2019. g. u Čakovcu. U suradnji s policijom provodi se i projekt Zdrav za 5.

Povezivanje sa socijalnom službom proizlazi iz zakonske regulative a i iz zajedničkih interesa postupanja prema korisnicima. Suradnja s Obiteljskim centrom permanentno se održava kroz aktivnosti u sklopu tercijarne prevencije, a i primarne. Nevladine udruge građana, s kojima Zavod za javno zdravstvo MŽ surađuje (Status M, Zora, Autonomni centar, Savez KLA Međimurja, HSKLA i druge) oformljene su s ciljevima dobrobiti djece i mladih i pokrivaju širok raspon intervencija, te s njima Zavod sudjeluje u organiziranju aktivnosti za ostvarivanje prava djece, u prilikama promoviranja zdravih stilova života, i slično. Osobito ističemo suradnju s Organizacijom mladih Status M, kojoj je cilj stvoriti društvo ojačano vrijednošću mladih kroz pozitivan pristup razvoju mladih, i u sklopu kojeg je u Čakovcu oformljen Budi muško klub.

Ističemo i suradnju s knjižnicama, kao mjestima promicanja zdravih životnih navika. Zavod za zapošljavanje je institucija s kojom Djelatnost za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti surađuje u pogledu Projekta resocijalizacije ovisnika o drogama koji su završili neki od programa odvikavanja od ovisnosti i rehabilitacije u terapijskoj zajednici ili zatvorskom sustavu - Projekta kreiranog u Uredu za suzbijanje zlorabe droga.

Tijela lokalne uprave i samouprave potiču se na interaktivno angažiranje u preventivnim programima radi potpore, osobito putem savjetodavnih tijela kao što su Povjerenstvo za suzbijanje zlorabe opojnih droga, Savjet mladih, i sl. Posebno dobra suradnja ostvaruje se i s medijima.

Trend zlorabe droga i vrste droga i ovisnosti koje su se tijekom prethodne godine pojavljivale na razini županije, ocjena trenda zlorabe droga u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu

U 2019. godini u Djelatnost su se javljali ovisnici o heroinu, marihuani i drugim sredstvima, a kod mnogih je zabilježeno i istovremeno uzimanje više vrsta droga, često uz alkohol.

Zabilježen je minimalno povećani obuhvat ovisnika u odnosu na prošlu godinu (111, u odnosu na 104 u 2018. godini), te dolazak jednog novog opijatskog ovisnika. Većinu ovisnika čine, kao i prošlih godina, ovisnici o opijatima, a u broju novopridošlih ovisnika, prednjače ovisnici o marihuani. Broj ovisnika o opijatima stabilan je već nekoliko godina, a zabilježeno je da u sustav ulazi 3-4 puta više novih neopijatskih ovisnika.

I dalje se uočava značajan problem korištenja „novih droga“, posebno među romskom populacijom, te kombiniranje sredstava ovisnosti s alkoholom. Zamjećuje se i učestalije korištenje marihuane među mladima, posebno među srednjoškolskom populacijom.

Kroz Savjetovalište za alkoholom uzrokovane probleme i alkoholizam u tretman su uključivane osobe zbog problema vezanih uz konzumaciju alkohola i alkoholizam, a zabilježeno je i javljanje osoba zbog ovisnosti o kocki i ovisnosti o

internetu.

Broj i vrsta preventivnih i drugih programa koje je Služba provodila na razini županije i drugi relevantni podaci o stanju i kretanju zlouporabe droga na području županije

Već četvrtu godinu zaredom u našoj se županiji provodi program primarne prevencije rizičnih ponašanja i ovisnosti u školske djece i mladih „Trening životnih vještina“ za sve učenike 4., 5. i 6. razreda svih osnovnih škola u našoj županiji. Nositelj programa je Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije u suradnji s Povjerenstvom za suzbijanje zlouporabe droga MŽ te školskim preventivnim programima, a program je najvećim dijelom financiran od strane Ministarstva zdravstva. 2019. je godine tim programom obuhvaćeno oko 3500 učenika te 230 učitelja i stručnih suradnika u svim osnovnim školama.

Tijekom 2019. provodili smo i nekoliko samostalno kreiranih programa te promotivnih aktivnosti:

1. „Pričaonica“ – program primarne prevencije usmjeren zaštiti mentalnog zdravlja djece predškolske dobi u sklopu kojeg je provedeno istraživanje o efikasnim načinima poticanja razvoja socio-emocionalne kompetentnosti u djece; program se provodi u suradnji s vrtićima gradova Međimurske županije.
3. „Rana detekcija problema u odrastanju“ - detekcija mladih s problemima odrastanja, uz provođenje savjetodavno-terapijskog tretmana shodno uočenim problemima; program se provodi u suradnji sa svim srednjim školama Međimurske županije.
4. „Procvjetajmo“ - radionice za učenike osnovnih škola. Cilj: usvajanje zdravih životnih stilova. Projekt koji se provodi u suradnji s Knjižnicom Nikola Zrinski Čakovec.
5. Predavanja i radionice u Romskom obiteljskom centru u Kuršancu - osnaživanje roditeljske uloge romskih majki i očeva, prevencija ovisničkih ponašanja.
6. „Mentalno zdravlje na radnom mjestu“ - radionice za djelatnike osnovnih škola i za zdravstveno osoblje vezane za efikasno suočavanje s profesionalnim stresom, stjecanje komunikacijskih vještina i sl.

U suradnji s nevladinim udrugama:

7. Suradnja sa Savezom klubova liječenih alkoholičara Međimurja:

- distribucija i javno predstavljanje letaka s ažuriranim informacijama o djelovanju 5 klubova liječenih alkoholičara u našoj županiji (podaci o stručnim djelatnicima, vremenu i mjestu održavanja sastanaka i telefonskim i drugim kontaktima)

- Stručna podrška u održavanju redovitih sastanaka KLA

- Organizacija supervizijskih sastanaka i stručni suport stručnih djelatnika u klubovima liječenih alkoholičara u našoj županiji.

- Povodom 1. travnja – Dana borbe protiv alkoholizma dovršena je i promovirana monografija „50 godina KLA Dr Mato Golubić i 50 godina borbe protiv alkoholizma u Međimurju“

- 15.6.2019. organizirani su 35. Sportski susreti klubova liječenih alkoholičara sjeverozapadne Hrvatske u Prelogu. Manifestacija je okupila tristotinjak apstinenata i članova njihovih obitelji iz 15 klubova liječenih alkoholičara. U okviru sportskih susreta organiziran je okrugli stol na temu „Kako se nositi sa stresom“ za stručnjake koji se bave radom u KLA.

8. Suradnja s Udrugom mladih Efekt- zajedničko osmišljavanje predavanja i radionica, vezanih uz promoviranje pozitivnih životnih vrijednosti, za djecu i roditelje grada Preloga.

9. Suradnja s Udrugom slijepih MŽ- organizacija radionica i predavanja u svrhu provedbe psihoedukacije članova Udruge, kao i motivacije za zdrave stilove života. Tijekom izvještajnog razdoblja Udruzi je pružana podrška u organizaciji i provedbi radionica i s drugim temama, a članovima je kontinuirano pružana i podrška u svrhu zaštite i poboljšanja mentalnog zdravlja pojedinaca.

10. Suradnja s Udrugom umirovljenika Međimurske županije (predavanje, radionice - vezano uz teme očuvanja mentalnog zdravlja)

11. Suradnja s udrugom „Status M“- programi prevencije nasilja, usmjereni posebno prema mladićima - stručna podrška radu Budi muško kluba Graditeljske škole Čakovec.

13. Održana edukacija nastavničkih vijeća i edukacija roditelja učenika 1. razreda srednje škole o tzv. novim drogama.

Nastavljena je provedba projekta „Zdrav za 5“ u suradnji s PUM.

- suradnja s Djelatnosti javnog zdravstva u održavanju grupa za potporu i sudjelovanje u radu Savjetovališta za prevenciju i liječenje debljine
- Obilježavanje Međunarodnog dana nepušenja - u okviru obilježavanja nastavljena je suradnja sa Povjerenstvom za suzbijanje zlouporabe droga Međimurske županije te voditeljima ŠPP-a, kao i suradnja s udrugom laringektomiranih koja djeluje u okviru Županijske lige protiv raka, Čakovec - pod motom „Bez duhana kuća – čuva naša pluća“, a obilježavanje je uklopljeno i u Međunarodni tjedan kretanja i NOW WE MOVE kampanju, te projekt Živjeti zdravo i Volonteri u parku. Svjetski dan nepušenja obilježen je i kao završnica programa Trening životnih vještina, izložbom te drugim edukativno zabavnim sadržajima.
- Obilježavanje Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga- suradnja sa Županijskim povjerenstvom za suzbijanje zlouporabe droga, distribucija i promocija letka za roditelje o novim drogama, susret s pripadnicima romske populacije u romskom naselju Kuršanec.

U ožujku i listopadu 2019. održana edukacija učitelja i stručnih suradnika svih osnovnih škola za provođenje programa „Trening životnih vještina“.

24.9.2018. Sudjelovanje na Sajmu sigurnosti i prevencije u suradnji s Policijskom upravom međimurskom: Uz dijeljenje promotivnih materijala i savjeta građanima, provedena je radionica s učenicima 7. i 8. razreda osnovnih škola na temu štetnosti sredstava ovisnosti.

- Obilježavanje 10.10. 2019. - Svjetskog dana mentalnog zdravlja s ovogodišnjom temom prevencije suicida – stručni skup za učitelje i stručne suradnike škola.

10.12.2019. održan završni susret u okviru obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti- Održana izložba stripova na temu „Ti odlučuješ kako se obraniti od...“ koje su izrađivali učenici 7. i 8. razreda osnovnih škola te učenici 1. i 2. razreda srednjih škola - sudjelovanje svih osnovnih i srednjih škola u županiji, u suradnji sa školskim preventivnim programima i Povjerenstvom za suzbijanje zlouporabe droga Međimurske županije.

Od srpnja do prosinca u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo provedeno je kvalitativno istraživanje „Zlouporaba sredstava ovisnosti kod pripadnika romske nacionalne manjine“. 16.12.2019. održan stručni skup na kojem su predstavljeni rezultati istraživanja.

Sveukupno utrošena sredstva za provedbu istraživanja iz proračuna županije:

Broj kaznenih djela vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 53

Broj prekršajnih prijava vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 179

Broj zaplijena: 226

Vrste zaplijenjenih droga

Marihuana 1996,38g, Hašiš 10,1g, LDS 5 kom, Cannabis biljka 9 kom, Cannabis sjeme 0,4g, Kokain 25,48g, Amfetamin 593,04g, Ecstasy 81,1g, MDMA 144,9g, Tablete 5kom, JWH-018 23,7G, Halucionogene gljive 7,3g